

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

za celo leto velja list za Ameriko in	Za pol leta za mesto New York..	2.00
Canada	Za Evropo za vse leto	3.50
pol leta.....	Za Evropo za pol leta.....	2.50
celo leto za mesto New York..	Za Evropo za četrt leta.....	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemlj nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
izhod vsaki dan except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.00

Advertisement on agreement.

Dopisni brez podpis in osebnosti se ne prioblažejo.
Denar naj se blagovno pošljati po — Money Order.Pri uporabni kraj naročnikom prosimo, da se nam tudi prejme nivovalka
nasmami, da hitreje najdemo naslovnika.Dopisni in pošljivatnam naredite na naslov:
"GLAS NARODA"

2 Cortlandt St. New York City

Telefon N.Y. Cortlandt!

Par besedi o glasilu J. S. K. J.

Več vprašanj je že nam dospelo, kaj in kako je z glasilom J. S. K. Jednote?

Tu hočemo navesti naše mnenje o tej točki.

Na poslednjem zborovanju J. S. K. Jednote se je o zadevi glede glasila razpravljalo in sklenilo se je z dvotretnim večino, da bi člani in članice dobivale glasilo po enkrat na teden proti plačilu 50 ct.

Sklenili se je tudi, da družine, pri katerih je več članov J. S. K. Jednote, dobivajo samo en list.

Za "Glas Naroda" je glasovalo 42 navzočih delegatov. To je istina.

Mi smo se odločili vsak teden pošiljati po en iztis člonom J. S. K. Jednote za celoletno plačo 50 ct. Odstopili bi sleherni teden po dve strani za poročila iz glavnega urada in poročila od društva, dalje bi bila tiskana oznanila za zborovanja, mesečne seje, veselice in enake prireditve brezplačno, tako tudi smrtni slučaji in zahvale za člane J. S. K. Jednote.

Toraj vse, kar se tiče J. S. K. Jednote, bi tiskali v tedenški številki pod posebnim zaglavjem. Ako pa dandasnes treznomileč človek pomisi, da je tiskarski papir zelo poskočil v ceni, da je vse osobje strogo unijsko, da je potreba list pošiljati po pošti in napraviti ter popravljati naslove, lahko izpredi, da je cena ne le zmerna, temveč zelo nizka.

Pri nas pa nikakor ne vlada načelo, da bi moral vsak član J. S. K. Jednote plačevati ali naročiti glasilo, temveč damo svoje mnenje v splošen premislek: naj se pri druženih tajnikih zglašijo le oni, kateri žele glasilo in samo ti naj bi plačevali zan.

Naše mnenje je, da ne gre nikomur nekaj vsiljevati, cesar ne želi.

Člani, kateri se v resnici zanimajo za J. S. K. Jednote, bodo list naročili, drugih pa, katerim je dovolj, da so zavarovani za nesrečo, za druge stvari se pa ne zanimajo, nočemo siliti, da bi za nekaj plačevali, cesar ne marajo.

Zato bi kaj radi videli, da bi glavni urad J. S. K. Jednote dal članom naprostno, ali hočejo glasilo vsak teden ali ne. Potem ne bode protestov, ne nevolje.

V svobodni deželi živimo, toraj ne silimo nikogar, kaj naj bere in zakaj naj plačuje.

J. S. K. Jednoti je agitacija potrebna, ali kaj hočemo, ko se takoj po sklepu glavnega zborovanja oglašajo 'protestantje', zato je bolje dati naprostno: kdor želi glasilo, naj plača; kdor pa ne, pa naj pusti. Pri nas Slovencih je že itak stara navada: tisoč idej, dejanja pa le zelo, zelo malo.

Sienkiewicz.

Poročajo, da je umrl v sredo daleč proč od svoje poljske domovine Henrik Sienkiewicz, najslavnnejši poljski pisatelj, eden najznamenitejših sinov poljskega naroda.

Ko je videl svoj narod razdeljen v tri dele, pod tremi strogimi gospodarji, je pred par desetletji začel pisati.

Ne o bodočnosti kot je današnjši naša navada, o preteklosti je pisal, o slavnici poljski zgodovini, o svobodi in krvavih dneh.

S svojimi spisi je pripravil Poljake tako daleč, da so začeli razmišljati o svoji preteklosti. Razmišljali so in kmalo tudi izprevideli, kaka razlika je med današnjimi in preteklimi dnevi.

V narodu se je potentakem samo od sebe rodilo navdušenje, hrepenenje in samozavest.

Nikjer ni zapisano, da ne sme imeti hlapec samozavesti. Ponavadi jo ima še več kot gospodar.

In če bi se dalo ravno to poljsko samozavest pretvoriti v moč, bi bili Poljaki prvi in najmočnejši med nami.

Sienkiewicz je gledal z bistrim pogledom v bodočnost, dasiravno ni pisal o njej.

Vedel je, da mora biti za vsak velik čin velikih privrav. On je pripravil in je s tem rešil svojo nalogo.

Ko je izbruhnila vojna, je bil Sienkiewicz v Avstriji.

Avtstrijska vlada ga je gledala postrani in mu slednjič naročila, da bo veliko boljše zanj, če gre kam drugan. Zapreti ga ni hotela, vedoč, da bi jo v tem slučaju pozval ves poljski narod na račun in odgovor.

Šel je v Švico in se posvetil najplemenitejšemu delu: delu za svoje trpeče, stradajoče in lakote umirajoče brate.

Par dni pred smrtnjo je slišal najžalostnejšo novico: avstrijski in nemški cesar sta podpisala poljskemu narodu smrtno odsodbo, s tem, da bo vladal delu poljskega naroda nemški princ, da se bodo morali Poljaki pokoriti dunajskim in berlinskim poveljem in da se bode moralo za nemške interese žrtvovati vse prebivalstvo Rusko-Polske.

Toda kar je vcepil Sienkiewicz v sreči poljskemu narodu, se bo razvijalo in raslo.

Cimvečji bo pritisk na Poljake, temuži bo njihov odpor.

In če bo res enkrat napočil čas, ko bodo doživelni pravo in popolno svobodo, po kateri še stoletja hrepene, naj se poklonijo velikemu duhu Henrika Sienkiewicza, ki bo k tej popolni osvoboditvi in svobodi veliko pripomogel.

Koncem tedna.

Daleč na zapadu je urednik, katerega razpoloženje je odvisno od vremena. Če je vroče, piše vodo z visko, če je mraz, pa visko z vodo. To je samo zastran izpremembe. Včasih se pa tudi z vodo skregata. To se je bilo prigodilo zadnjemu, ko je v svojem listu stlačil Sakserja in Zottija v eno kolono ter nad kolono zapisal z velikimi črkami, da se mu je utrnilo v glavi.

Presneto je moral biti velik utrniek! Njega vzrok je bil neke posebne vrste delirij, njega posledica bo pa najbrže par tednov trajajoča popolna abstinenca.

Pravijo, da je urednik obenem katoliški duhoven. Če je res pravi duhoven, bi rekli, da se mu ni utrinjalo o Sakserju in Zottiju pred prvo jutranjo mašo, pač pa okoli enajst ure zvečer.

V Mohorjev Koledar je bil nekoč napisal Ksaver Mesko lep članek o vzdržnosti. Ker smo prepričani, da ima urednik gotovo še nekaj teh Koledarjev v zalogi, (baje jih je pozabil oddati pravim lastnikom, ali tako nekako) mu svetujemo, da naj članek temeljito prebere.

Na vseh frontah napredujemo. Iz glavnega jugoslovenskega stana poročajo, da šance za Jugoslavijo dobro stope, da se položaj ni zadnji čas veliko izpremenil in da vladata v nekem clevelandskem uredništvu jeza in mir.

Pozivodavalni oddelki "C. A." štaba so se vrnili nepoškodovani v svoje posadice ter konstatičati v veliko žalost svojih newyorskih nasprotnikov, da je Hughes pogorel pri ameriških predsedniških volitvah.

Iz Brooklyna smo dobili žalostno vest, da je umrlo neko tamošnje pevsko društvo. — Smrt je bila mirna in lahka. Vzrok smrti je bila starla slovenska bolezna. Pokojnik naj ostane vsem v blagem spominu. Vse na svetu je minljivo, posebno pa slava in čast.

Pri bodočem "reorganizovanju" bi bilo dobro poslužiti se imena "Phoenix".

V kratkem se bo vršilo v Pittsburghu veliko jugoslovensko zborovanje. Slovence bo baje zastopal Mr. Rudolf N. G. Trošt. — Umevno je, da bo nastopil v fraku, ki si ga je prislužil na svoji zadnji umeiniški turneji.

Ker je pa prišel slučajno Trošt na vrsto, je boljše da končamo. V zračne višine se ne spuščamo, ker imamo na zemlji dovolj opravka. Kar je bil Trošt prej v teoriji, je zdaj v praksi, namreč — luftpraktikant.

Kdo je deležen te vojne prosperitete.

Ko so se vršile predsedniške kampanje, se je veliko govorilo o "prosperiteti", o "zācasnem in trajnem blagostanju" itd.

To je zdaj končano — hvala Bozu — in zdaj je treba, da bi ameriško ljudstvo posvetilo svojo pozornost na druge stvari, in v prvi vrsti na to, kako je ta prosperitev delna svoje darovite preveritve delna svoje darovite preveritve delna svoje darovite.

Ali dobivajo delave pošten del onega denarja, ki pride v deželi za municio, za orožje, ki se ga izdeluje v ameriških tovarnah na tem mestu, kajti je bilo že dovolj pisano.

Največje dobiček je imela tekom vojne United States Steel Corporation, največji trust.

Naj navedemo, koliko so deležni te prosperitete delave in koliko korporacija.

Na ta vprašanja dozdaj že nameravamo vam reči, da je ameriško ljudstvo veliko mislilo, toda treba bi bilo, da bi.

Kolikor je mogoče zdaj videti, je šlo vse zlato, ki je prislo v deželi k ljudem, ki so bili že dozdaj dovoli bogati. Zlato se je vsajelo \$90, in zatem dobivajo še zdaj vsak mesec povprečno \$90 plače, ali nekaj več kot 18 odstotkov več kot 1914.

Zdaj pa še poglejmo, koliko dobička je imela kompanija leta 1914 in leta 1916.

Po našem mnenju je to, da dobička samo en majhen del ameriškega prebivalstva vse zlasti, rav-

Kot se je dozna, so znašali dobički tega trusta v prvih devetih mesecih leta 1914 \$60,727,979, medtem ko je pa v istem času leto 1914 profit \$227,656,739.

To se pravi, da je imela letos 272 odstotkov več kot leta 1914.

Toraj delave so na boljšem za eno petino, medtem ko je ta profit za trinajst petin.

Pri tem se mora pa pomisliti, da so delave Jeklarskega trusta lahko leta 1914 s \$76 več kupili za svoje življenje kot morejo zdaj s \$96.

S konvencije.

Na konvenciji Ameriške delavske federacije se je razpravljalo o nezmojni draginji. — Govor delegata Hayesa.

Baltimore, Md., 17. novembra. Pri današnji seji se je razpravljalo o nezmojni draginji, katero najbolj občetijo ameriški delave.

Konvencija je danes sprejela rezolucijo, katero je predložil William Green, tajnik Unites Mine Workers.

Maks Hayes, urednik "Cleveland Citizen"-a in delegat Tipografske unije, je držal glavni govor, tikajoč se rezolucije.

Obsojal je one brezvestne kapitaliste, ki kar no svoji volji vijajo cene živilom, češ, da bi se moralno te ljude postaviti pred Veliko poroto kot navadne tatove, jih obsojiti in zapreti.

On pravi, da ne bi to nič pomagalo, aki bi pričeli vladni uradniki preiskovati vzroke draginje, kajti to bi najbrže trajalo najmanj eno leto, potem bi prišli uradniki v Washington in nam predložili celo kopico številk.

Hayes pravi, da je edin pripomogel k temu, da bi vladu pričela lastovati železnice in monopolizirala vse glavne proekte, katere zdaj monopolizirajo razni kapitalisti.

Delegati so Hayesov govor zelo občutili.

Caruso in Črna roka.

Famosni talijanski tenorist Caruso, ki zasluži \$2500 na en večer, je dobit zopet pismo z Črno roko, da naj prinese v avtomobilu 10 tisoč dolarjev na neko mesto v Jamajci. L. L. N. Y., kjer ga bodo poročili, da mu bodo vzelci ob neki priliki živiljenje.

Caruso pravi, da se jih nič ne bo. — Pravi, da bo šel tja brez tenarja in se z lopovi nekajko "počasnil".

Grob je meni rosnata livada, gaj zeleni — usahla puščava. (Cegnar).

Kdor matere ne uboga, tega te ne nadloga. (N. pr.).

Kar se fantek nauči, starček se storii. (N. pr.).

Človek namerja, Bog naredi. (N. pr.).

Dela, ki ga danes lahko storijo, ne odlagaj na jutri. (N. pr.).

Bog na visokem sedi, pa na siroku gleda. (N. pr.).

Slovenci in Avstrija.

Slučajno smo doznaли, da je "Edinstvo", 12. oktobra pisala sledče, ki dovolj jasno označuje sorazmerje med avstrijsko vlado in Slovenci ter Italijani:</p

16. -- Pot k jedinstvu.

Dr. BOGUMIL VOŠNJAK.

ngležki državnik Burke je nekoč rekel:

— Ako ne morem ustvarjati reform, prežeti od duha pravičnosti, bolje je, da jih v obče ne ustvarjam.

Pravičnosti pa ni tam, kjer so fanatizem, sila in pest.

Na kriji poti so oni, ki misijo, da je mogoče ustvariti naše državno jedinstvo s fanatizmom, s pestjo, s silo. Današnje narodne države se ne ustvarjajo na tak način.

Orožje in krvne žrtve so potrebne, da si narod pribori neodvisnost od zunanjega sovražnika. S svojimi lastnimi sinovi, tudi ako so grešili in bili v zmoti, pa mora narod drugače postopati. Odpuščati jim je treba, ako so grešili, in jih kaznovati še le, ako so grešili v drugi.

Vzor našemu ujedinjenju nam mora biti italijansko. Italijani so se sicer pustili proti tujim dinastijam, pa medseboj se niso klali. Drugače je bilo z Nemci. Pruski so premagali južne Nemce in Prusija je vstvarila Nemčijo. Pruska nestrpljivost je pa čez nekoliko desetletij izvala svetovno vojno in spravila cesarstvo na rob prepada.

Spoloh je pa Prusija svarilo, kako ne sme biti državna in narodna politika. S golin nasiljem se danes ne vladoče več narodi. Pruska in madžarska politična metoda je, upamo, zbankrotirala za vselej. Ona je v najhujšem nasprotstvu z našim umevanjem demokratske in socijalne države.

Državna politika ne sme biti sredstvo zatiranja, nego izenačevanja interesov vseh državljanov. Demokratska država, v kateri so državljanji prvega in drugega reda, bi bil smešen nestvor, skruecalo da se bogumili. V demokratski državi ne polnovrednih in manj-vrednih državljanov, vsi so jednak.

Danes ni niti ped jugoslovenske zemlje neodvisna, vse je pod tujim gospodstvom. Pa niti še ni izgubljeno. Nemčija zmaguje in zmaguje, pa te zmage jo dovajajo v propast. Vedno bolj čvrsto je v nas prepičanje, da ona ne more zmagati.

Srbji, Hrvati in Slovenci si morajo ustvariti svoj nov državni dom. V tej državi bodo vsa tri narodna imena jednakna in jednakopravna, nobeno večje, nobeno manjše. Nikdo ne bo inel hegemonije, vsi državljanji bodo imeli iste pravice in iste dolžnosti. Tu ne bo niti gospodarja na sluge.

Na povsem novih temeljih se mora zgraditi jugoslovenska država, samo ena velika domovina, v kateri bodo enakopravni Srbi, Hrvati in Slovenci. Ker je pa ta domovina prevelika, da bi se jo upravljalo po enem kopitu, naj se ustvarijo samouprave onih predstojivih jugoslovenskih domovin, ki spadajo v eno enoto iz gospodarskih in geografskih razlogov. Pa te samouprave ne smejo biti ne slovenske, ne hrvatske, ne srbske, nego vse so pod okriljem enotne jugoslovenske države.

Danes ni več svobodnih in nesvobodnih Jugoslovanov, ampak vse Srbi, Hrvati in Slovenci se morajo osvoboditi in vse so poklicani in izvoljeni svoj državni dom. Ta državni dom pa ne bo niti slovenski, niti srbski, niti hrvatski, ampak — jugoslovenski. To ne bo povrčana Srbija, niti zmanjšana Hrvatska, niti pa novo ustvarjena Slovenija, nego nekaj povsem novega, — nacionalna država vseh Jugoslovanov.

Nikdo ne bo anektiran, nikdo osvojen, nikdo podvržen. Vsi se morajo osvoboditi, vse so graditelji novega doma. Volja vseh Jugoslovanov, ne Hrvatske, ne Slovenije, ne Srbije bo stvorila veliko novo domovino. Vsi imajo vstopiti v to mogreno kolo, neprisiljeni, ampak radi tega, ker jim to veleva notranji glas, kakor pa tudi prava narodna korist.

Važno za nas je, da vemo, kako so nastale poslednje tvorbe angleškega političnega genija. Kako je nastala današnja Avstralija, današnja Južna Afrika. Ne s silo, ampak prostovoljno so se udržile te dve državi. Avstralija je bila precej razdeljena, nednotna, in še ni dolgo, da je postala država. Ravnotakto ni Anglija s prisilnimi sredstvi delala na združitev južnoafričanskih kolonij v eno državo, ampak vse stranke so skoraj ednoglasno izbrali današnjo državno formo Unije Južnoafričanske.

Avstralijancem ali Južno-Afrikancem naložiti in zaukazati: — Storite to kar jaz hočep, ni padlo Angležem nikdar na um. Evo lastna volja privoljeni, kot gibnje sile demokracije.

V Jugoslaviji bo razmerje med posamezanimi konfesijami velike važnosti. Jasno in glasno je treba postaviti načelo: Vse konfesije, v katerih Jugoslovani častijo boga, se si jednake; vse imajo v jugoslovenski državi iste pravice, isto veljavno. Brez najširše verske tolerančne ni Jugoslavije. Duhovniki vseh konfesij so člani iste države, ki ne sme omejevati njih svobode, pa tudi oni morajo biti zvesti o nim idealom, ki jih zastopa njih narodna država. Bodočnost države bo še le zagotovljena, ko bodo vse konfesije zadovoljne s svojo usodo v novi državi.

Po ob bok državljanški in verski jednostor moramo postaviti strmljenje napram socijalni pravičnosti. Vsak delavec je vreden svojega zasluga. In samo ona država ima klic veličine v sebi, ki poštuje, nagraja in uvaže vsako storjeno pošteno delo.

Delavec mora živeti tako, da pristoji državljanu, mora biti poseten plačan za delo, katero je storil. Demokracija, ki dopušča socijalno izkorisčanje gospodarsko slabijega, je lažna. Socijalna pravičnost bo še le pravi kvas Jugoslovanstva.

Naš narod je divno usposobljen za pravo socijano solidarnost. Ni razbit v razrede, med njim še ni grdih družabnih predstodkov, — razredni egoizem velikih zrelih narodov mu je neznan. Da bi le našli v teh svojih početkih tudi prave propovednike socijalne solidarnosti, po katerih imajo vsi sloji svoj delež v vladu in državi sploh.

Velike zadeče čakajo generacijo evropske vojne. Ni igrača stvari nacija. Možje, ki bodo poklicani k temu delu, bodo morali biti veliki značaji, zavedajoči se veličine svojega poslanstva. Tako stvari ne morejo izvesti z malimi zahrbtnimi čini kake zakulisne politike. Za to je treba velikega zaupanja v samega sebe kakor tudi v druge. Nezaupanje, sumnjenje, neodkrita srčnost je v taki stvari to, kar slišimo na evesje; to je strup, smrt.

Zavedati se moramo, da živimo v veliki dobi, morebiti v največji, ki je bila kedaj. Tako orjaški dogodki menda še niso pretresali človeštva. Ali je smelo, akoro stremimo v taki dobi, ko se odločuje usoda tolikih bodočih generacij, za onim idealom, kojega je nosil Križanić, Kačić-Miošić, Vodnik, Gaj, Vraz in Štrosmajer v svojem sreu?

Ali je nekaj pustolovskega, ako hočemo v taki dobi, ko padajo stoletne pregrade, ko se Anglija poveča v veliki svetovni imperij, ko se rušijo najstarejša cesarstva, ko je vse v prenavljanju, ako v taki dobi zahtevamo svojo narodno državo, nekaj tako prirodnega, da ne more biti nič prirodnega?

Smoter, kojega želimo doseči, je vreden borbe, vreden dela in truda. Spominjam se žrtve za naše ujedinjenje, mislimo na mrlje v streliških rovih, na junake padle na bojnem polju, na vešane, postreljane, ubite žrtve habsburške reakcije, na one, ki so poginili v snežnih albanskih gorah, na one, ki čakajo rešenja dan in jечah in robustu.

Ali ni to mogočna slika trpljenja in žrtvovanja? Ali naj bodo te žrtve zastonj? Ali nimamo velikega dolga in obveznosti napram tem žrtvam, da se osnuje jedina, velika, srčna domovina?

Ali ne bi bilo sramotno, ako bi se v scihi tehetakome žrtve še prepirali radi imena, radi ničevih formalnosti, radi malih ambicij in še manjše medsebojne ljubomornosti. Ni zato prišla ta velika doba, ampak zato, da mi vse čimimo nekaj novega, da svobodni malenkost-nega dlakoočljenja, privedemo narod v to novo deželo spase in izpolnitve.

Cujimo Gladstonov nauk, izrečen na koncu njegovega govora ob irskem vprašanju:

— Poslušajte glas pameti, poguma, časti in izrecite pesničke besede: "Zvon odzvoni starini, prizovi novine". — Odzvoni znakom in spominom neslogo, zvoni nam tja v blaženo vladavino in čas mira!

Proč s starino; z vsem tem, kar nas je davilo, delilo — upošač!

Vidim skozi teško meglo zimskega londonskega dne južno solnce, valovje Adrije, vso to široko zemljo, od Triglava do Soluna. — Zdi se mi, da se je tam ob istriki obali vzvratna orjaška postava Velike Jožete, da reši svoj rod, da mu da neodvisnost in boljši kruh.

Naš narod že nosi že predveč spominov počitnega robstva v sebi. Vse to nesrečne dediščine preteklosti se mora osvoboditi. Njegovo osvobodenje je velik moralen, etičen čin. To osvobodenje se mora zgoditi v znamenju Pravice in Pravičnosti.

Veki zatiranja in bede so nam izbrisali vero v zakon. Ako si bo narod sam dal zakon, ki bo vezal bodoče generacije, mora v njem utrditi ona vera v Pravico in Zakon, ki je osnova vesoljenemu državu.

Spoloh je pa Prusija svarilo, kako ne sme biti državna in narodna politika. S golin nasiljem se danes ne vladoče več narodi. Pruska in madžarska politična metoda je, upamo, zbankrotirala za vselej. Ona je v najhujšem nasprotstvu z našim umevanjem demokratske in socijalne države.

Državna politika ne sme biti sredstvo zatiranja, nego izenačevanja interesov vseh državljanov. Demokratiska država, v kateri so državljanji prvega in drugega reda, bi bil semešen nestvor, skruecalo da se bogumili. V demokratiski državi ne polnovrednih in manj-vrednih državljanov, vsi so jednak.

Prepogosto pomenja ime samo željo, ki se pa nikdar ne izpolni. Tako so se tudi Korejci zmobilni, ko so svojo domovino imenuvali Korejo, "deželo vzdvišenega jugatnjega miru" ali "mirno deželo na vzhodu". A mir jih ni bil že davno več odločen; imajo pač to nešreco, da stanujejo rawno med dve močnimi sodosodoma, in sedaj je grozil ta, zdaj zopet oni. Že pred 2000 leti, ko je bilo na polotoku med Raumenum in Japanskim morjem polno malih državic, so prišli Japaonci čez morje in so si hoteli deželiti osvojiti. Od zahoda pa so prišli Kitajci. A Kitajci so dali več kot vzel. Oni so zasedli kulturno v deželu, svilejko, papir v pismenku, Buddhovo in Konfucijevi vero. Pa Korejci so hoteli biti samostojni ter so se zvezali z Japonci, da se osvobode Kitajcev. Toda ikmalu so morali Kitajci poklicati na pomoč, da prečne Japonce iz dežele. To se je ponavljalo, dokler ni slednji korejski kralj postal kitajski vazal. Ta nadvlada ni bila težko; vsko leto je kralj poslat mal davč v Peking; zato pa je dobil od kitajskih držav.

Najlepša čednost Korejcev je ljubezen staršev. Ubogljivi otroci so za zmeraj oproščeni davča. Žema je brezpravna; Korejec tako sposaja ženo, da dekliram ne daje nikakih imen; brez imena je potem tudi žema.

Korejci neki ljubijo glasbo, ali počutno so strastni igrači. Igrajo papir v pismenku, Buddhovo in Konfucijevi vero. Pa Korejci so hoteli biti samostojni ter so se zvezali z Japonci, da se osvobode Kitajcev. Toda ikmalu so morali Kitajci poklicati na pomoč, da prečne Japonce iz dežele. To se je ponavljalo, dokler ni slednji korejski kralj postal kitajski vazal. Ta nadvlada ni bila težko; vsko leto je kralj poslat mal davč v Peking; zato pa je dobil od kitajskih držav.

Najlepša čednost Korejcev je ljubezen staršev. Ubogljivi otroci so za zmeraj oproščeni davča. Žema je brezpravna; Korejec tako sposaja ženo, da dekliram ne daje nikakih imen; brez imena je potem tudi žema.

Korejci neki ljubijo glasbo, ali počutno so strastni igrači. Igrajo papir v pismenku, Buddhovo in Konfucijevi vero. Pa Korejci so hoteli biti samostojni ter so se zvezali z Japonci, da se osvobode Kitajcev. Toda ikmalu so morali Kitajci poklicati na pomoč, da prečne Japonce iz dežele. To se je ponavljalo, dokler ni slednji korejski kralj postal kitajski vazal. Ta nadvlada ni bila težko; vsko leto je kralj poslat mal davč v Peking; zato pa je dobil od kitajskih držav.

Najlepša čednost Korejcev je ljubezen staršev. Ubogljivi otroci so za zmeraj oproščeni davča. Žema je brezpravna; Korejec tako sposaja ženo, da dekliram ne daje nikakih imen; brez imena je potem tudi žema.

Korejci neki ljubijo glasbo, ali počutno so strastni igrači. Igrajo papir v pismenku, Buddhovo in Konfucijevi vero. Pa Korejci so hoteli biti samostojni ter so se zvezali z Japonci, da se osvobode Kitajcev. Toda ikmalu so morali Kitajci poklicati na pomoč, da prečne Japonce iz dežele. To se je ponavljalo, dokler ni slednji korejski kralj postal kitajski vazal. Ta nadvlada ni bila težko; vsko leto je kralj poslat mal davč v Peking; zato pa je dobil od kitajskih držav.

Najlepša čednost Korejcev je ljubezen staršev. Ubogljivi otroci so za zmeraj oproščeni davča. Žema je brezpravna; Korejec tako sposaja ženo, da dekliram ne daje nikakih imen; brez imena je potem tudi žema.

Korejci neki ljubijo glasbo, ali počutno so strastni igrači. Igrajo papir v pismenku, Buddhovo in Konfucijevi vero. Pa Korejci so hoteli biti samostojni ter so se zvezali z Japonci, da se osvobode Kitajcev. Toda ikmalu so morali Kitajci poklicati na pomoč, da prečne Japonce iz dežele. To se je ponavljalo, dokler ni slednji korejski kralj postal kitajski vazal. Ta nadvlada ni bila težko; vsko leto je kralj poslat mal davč v Peking; zato pa je dobil od kitajskih držav.

Najlepša čednost Korejcev je ljubezen staršev. Ubogljivi otroci so za zmeraj oproščeni davča. Žema je brezpravna; Korejec tako sposaja ženo, da dekliram ne daje nikakih imen; brez imena je potem tudi žema.

Korejci neki ljubijo glasbo, ali počutno so strastni igrači. Igrajo papir v pismenku, Buddhovo in Konfucijevi vero. Pa Korejci so hoteli biti samostojni ter so se zvezali z Japonci, da se osvobode Kitajcev. Toda ikmalu so morali Kitajci poklicati na pomoč, da prečne Japonce iz dežele. To se je ponavljalo, dokler ni slednji korejski kralj postal kitajski vazal. Ta nadvlada ni bila težko; vsko leto je kralj poslat mal davč v Peking; zato pa je dobil od kitajskih držav.

Najlepša čednost Korejcev je ljubezen staršev. Ubogljivi otroci so za zmeraj oproščeni davča. Žema je brezpravna; Korejec tako sposaja ženo, da dekliram ne daje nikakih imen; brez imena je potem tudi žema.

Korejci neki ljubijo glasbo, ali počutno so strastni igrači. Igrajo papir v pismenku, Buddhovo in Konfucijevi vero. Pa Korejci so hoteli biti samostojni ter so se zvezali z Japonci, da se osvobode Kitajcev. Toda ikmalu so morali Kitajci poklicati na pomoč, da prečne Japonce iz dežele. To se je ponavljalo, dokler ni slednji korejski kralj postal kitajski vazal. Ta nadvlada ni bila težko; vsko leto je kralj poslat mal davč v Peking; zato pa je dobil od kitajskih držav.

Najlepša čednost Korejcev je ljubezen staršev. Ubogljivi otroci so za zmeraj oproščeni davča. Žema je brezpravna; Korejec tako sposaja ženo, da dekliram ne daje nikakih imen; brez imena je potem tudi žema.

Korejci neki ljubijo glasbo, ali počutno so strastni igrači. Igrajo papir v pismenku, Buddhovo in Konfucijevi vero. Pa Korejci so hoteli biti samostojni ter so se zvezali z Japonci, da se osvobode Kitajcev. Toda ikmalu so morali Kitajci poklicati na pomoč, da prečne Japonce iz dežele. To se je ponavljalo, dokler ni slednji korejski kralj postal kitajski vazal. Ta nadvlada ni bila težko; vsko leto je kralj poslat mal davč v Peking; zato pa je dobil od kitajskih držav.

Najlepša čednost Korejcev je ljubezen staršev. Ubogljivi otroci so za zmeraj oproščeni davča. Žema je brezpravna; Korejec tako sposaja ženo, da dekliram ne daje nikakih imen; brez imena je potem tudi žema.

Korejci neki ljubijo glasbo, ali počutno so strastni igrači. Igrajo papir v pismenku, Buddhovo in Konfucijevi vero. Pa Korejci so hoteli biti samostojni ter so se zvezali z Japonci, da se osvobode Kitajcev. Toda ikmalu so morali Kitajci poklicati na pomoč, da prečne Japonce iz dežele. To se je ponavljalo, dokler ni slednji korejski kralj postal kitajski vazal. Ta nad

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIK:
Predsednik: Z. A. GERM, 507 Chestnut Way, Box 100, Ely, Minn.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 100, Pauline Ave., Ely, Minn.
Ohio:
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Knjaznik: LOUIS COSTELLO, Box 588, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. MARTIN IVERO, 800 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:
JOHN BUNICH, 481 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:
FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:
JOSEPH MERTH, od društva sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreča Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st. od društva Slovencev, Stev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnik sadev, kakor tudi drugih posliljavcev, naj se podižajo na glavnega tajnika Jednote, vse pridodane pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov ne bo dovoljalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

MESEČNI PREGLED MED DRUŠTVI IN JEDNOTO za mesec oktober 1916.

Dohodki:	Izdatti:			
1. 431.75	180.16	180.16		
2. 453.17	83.00	83.00		
3. 208.51	64.00	64.00		
4. 123.13	71.00	71.00		
5. 98.18				
6. 88.73				
7. 416.36	142.00	142.00		
8. 75.04	58.00	58.00		
9. 12.00	193.90	193.90		
10. 193.60	40.00	40.00		
11. 77.99				
12. 205.05	16.00	16.00		
13. 177.86	56.00	56.00		
14. 47.18				
15. 469.78	194.72	194.72		
16. 254.85	81.23	81.23		
17. 176.76	14.00	14.00		
18. 185.48	16.00	16.00		
19. 237.49	189.00	189.00		
20. 317.27	124.00	124.00		
21. 124.05				
22. 125.48	66.00	66.00		
23. 61.78	66.00	66.00		
24. 167.81	55.00	55.00		
25. 455.93	65.00	65.00		
26. 240.60	88.00	88.00		
27. 160.06	1000.00	87.00	1087.00	
28. 204.16				
29. 150.21	76.00	76.00		
30. 346.11	900.00	182.65	1082.65	
31. 718.58	590.00	590.00		
32. 122.76	81.00	81.00		
33. 191.27	334.40	334.40		
34. 211.61	94.00	94.00		
35. 76.14	30.00	30.00		
36. 174.73	24.90	24.90		
37. 102.42				
38. 140.04	60.00	60.00		
39. 200.87	64.50	64.50		
40. 174.07				
41. 135.90	328.00	328.00		
42. 79.06	65.00	65.00		
43. 51.29	62.00	62.00	1062.00	
44. 168.55	19.00	19.00		
45. 219.35	13.00	13.00		
46. 100.74	74.02	74.02		
47. 127.27				
48. 93.58				
49. 147.79	56.77	56.77		
50. 60.30	17.00	17.00		
51. 100.46	64.00	64.00		
52. 47.61				
53. 163.11	39.00	39.00		
54. 120.00				
55. 58.94	150.00	150.00		
56. 56.39				
57. 232.33	.450.00	.450.00		
58. 45.99	21.00	21.00		
59. 126.50	67.00	67.00		
60. 69.45				
61. 92.54				
62. 198.44				
63. 22.75				
64. 58.40				
65. 154.74	12.00	12.00		
66. 59.61	27.00	27.00		
67. 127.62	15.00	15.00		
68. 173.03	40.00	40.00		
69. 51.11	78.00	78.00		
70. 53.51	137.96	137.96		
71. 76.19	27.00	27.00		
72. 103.26	53.00	53.00		
73. 60.00	36.00	36.00		
74. 82.88	40.00	40.00		
75. 264.38	45.00	45.00		
76. 108.46	64.00	64.00		
77. 58.09	51.00	51.00		

101. 50.45	21.00	21.00		
103. 131.37	1000.00	35.03	1035.03	
104. 45.99				
105. 109.64	121.26	121.26		
106. 80.73	64.00	64.00		
107. 34.47				
108. 66.40	55.00	55.00		
109. 43.75	11.00	11.00		
110. 115.06				
111. 126.37				
112. 44.44	11.00	11.00		
114. 245.86	8.00	8.00		
116. 85.49	10.00	10.00		
117. 41.37	9.00	9.00		
118. 32.72	16.00	16.00		
119. 36.80				
120. 50.25	56.00	56.00		
121. 66.74	10.00	10.00		
122. 12.52				
Ases. No. 218				
dr. No. 40 222.01				

14044.91 3900.00 5966.50 9866.50

GEO L. BROZICH, glavni tajnik.

Slike s kanarskih otokov.

ali gredo počivat na suhi zemlji, ali iskat boljše hrane, ali svojih starši gnezdi, ali prostora za nova gnozda...

Naproti jim prilete drobne žolte ptice, kanarski, ki sladko žvgoleč v pojoč sedajo na vrvi, s katerimi so preprezne jambore. Medtem ko smo opazovali jate ptic, se je ladja približala luki Santa Cruz de Tenerife.

1. PO HUDI VOZNJI.

Ali si se kdaj vozil ponos v visokem snegu, ko so ob cesti ležali visoki sneženi kupje, lesketajoči se v žarkih vozne svetline? Tihod so direče sani med nasipi belega snega dalje in dalje. Včasih so se vzpeljevali krovki, včasih pa s prednjim koncem nagnile globlje v sneg. Neprestano so se nagibalce na desno in na levo, kar prav tako tekoča zibelka. Temu zibanku pa so naložili bili takt komaj slišni udareci konjskih kopit. Kadar veter je dirjal konj po melkem snegu. Videl nisi ne druga, kot sneg okrog sebe v zvezdah, s katerimi so razmeknili beli kupje ob desni ali levih, je zablestela daleč na obeh zunanjih motnih luč, brleča v gorko zakurjeni družinski sobi samotne koče. A vselej so se takoj nato snežni kupje zopet strnili v nepreravnega vrsto. In zopet nič druga, kot sneg in zvezde ter enakomerno, rahlo, uspavajoče ziba-

nino!

Vse je ravnotako, kadar se ladja po hudej viharju sred tamne noči bliža varni luki... Valovi se sicer ne zaganjajo več čez ladjo; toda morje je še nemirno. Se vedno vstopajo na obeh straneh hribi voda, čez in čez prekriti z belo peno. Valovanje morske vode je enakomerno, počasnej, kakor dihanje zveri, ki se je v razdraženosti, v plamenu svojih strasti utrudila. Ob obeh straneh ladje se dviga in zopet potapljajo beli valovi, na katerih šepetajo žurbori pologno izgajajoča pena. Odsev nadaljnih električnih luči iskr, ki se v zvezdah tukata v gladki površini teh strastih.

Tekom viharja je Francoz na krov izgubil denarnico, na kateri se je med drugim denarjem nahajal tudi nemški zlat z letnico 1880. Še isti dan mu je Hamdi prinesel denarnico, trdeč, da jo je nasel na krov. Hamdi je prosil najdenino. Potnik je takoj pogregal zlat in je dejal, da bo plačal najdenino, ko se znajde zlat. Zdelen se mu je preveč, plačevali najdenino dvakrat, in to morda celo človeku, ki ni pošten.

Za četrt ure pride kurjač Hamdi v Lebrunovo kajuto sporočati, da zlata ne morejo najti. Potnik gre s Hamdijem na krov. Ob stroju za nakladanje blaga se ustvari.

"Tu ob tem stroju sem stal, ko mi je moral denarnico pasti iz zepa," kaže Hamdi. Da bi se bila sama odpri, da bi bil samo en zlat padel iz nje, drugoge nič, to se mi ne zdi verjetno. Mogoče je pa vse. Morejo je toraj, da se zlata nahaja tu v stroju. Iščite! Ako ne najdete v četrt ure, naznam!

Hamdi obstoji zamisljen obstroju. Potnik se poda v obednico. Da lažje čaka, zacne čitati na steni višec tiskan oglas:

Majhna pravila za življene na velikih ladjah.

Grede v kopališču bodo običejno kolikor mogoče preprosto; potem se ti bo vsakdo tem raje izognal. V kopališču ostani, kolikor časa se ti ljudi. Ako se ti zdi, se tam tudi lahko česa, ali si sasluži zobe, ali reže može itd. Drugi jutri radi čakačajo pred vedenico.

Na krov uporabljam samo tvoje stele, knjige in umakne jutri, se začne naprej. Govore poleg svoje španščine portugalsko, italijansko, angleško, nemško, francosko. Toda nikar ne vprašaj, kako!

</div

Slovenško katoliško

svete Barbare

podp. društvo

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI UREDNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERHEIM, Box 95 Wilcox, Pa.
 1. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
 II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 885, Rock Springs, Wyo.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 III. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
 Slagajnik: MARTIN MUHIC, Box 537, Forest City, Pa.
 Poslovilnec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Jellett, Ill.

VREDNVI KEDAVNIK:

SR. MARTIN IVANC, 900 Chicago St., Jellett, Ill.

NAZDORNI ODBOJ:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
 I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
 II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 1218 Insler Ave., Cleveland, Ohio

PODROČNI ODBOJ:

Predsednik: MARTIN OBRŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
 I. porotnik: MARTIN STEFANIČ, Box 78, Franklin, Kan.
 II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODDOB:

Predsednik: ANTON HOČVAR, R. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, O.
 I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 125, Broughton, Pa.
 II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisati naj se pošljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 114, Bridgeport, Pa.

Društvene gledali: "S KLAN NARODA".

Iz modernega sveta.

Roman. Spisal Fr. S. Finžgar.

Ta želja se je naznaniila v pisanju, delaveci-odposlanci so šli skozi vrata. Množica je utihnila in čakala odgovor. Semeno je in vredno v njej votlo, kakor v kipečem vulkanskem žrelu. Samo enkrat je pritajan krik — grozljivo murmuranje — prodrolo izmed množice. Iz poslojja je prišla postava, ki se je skrila na levi strani, nasproti ženskam, za hrble orožniškom. Delavke so izpoznale Semeno. Kakor bi malo izrazil njih jezo, se je prikazal on, ki so ga najbolj sovražile. Čutil se je varnega za orožniško silo in zato je prešel na dan.

Precej dolgo so čakali, da so se vrnili poslanici s Petrom.

Baron je stal v temni sobi za gardinami. Spreletelo ga je skozi mozeg, ko je gledal to čisto. Toda izkušal se je pomiriti. Misli si je, saj smo brez skrbki.

Par hajometov se zasadil vanje, da se preleje nekoliko razburjenje krvii; če ne bo dosti, pride še vojašto — in ukročeni bodo.

Ko se mu je naznalo, da bi radi delaveci žnjimi govorili, premisljal je dolgo. Ali nazadnje je zmagača nadutost in zavest, da se mora denarju vso kloniti. Zato je sporiočil, da delaveci ne sprajme, pa da naj se takoj poberejo, ker so še kruha pijani. Dokler niso bili prestradani, ne govor žnjimi. Ko so se besede slišali odposlance, tedaj je Petru zavrelo v glavi, da se je prijel za čelo. Vso silo je moral zbrati, da mu vdrži v sobe, poiskal barona in ga pobil na tla. Ven ga je gnalo pred množico in zakričal bi jí bil: Naprej! In vdrža bi bila in navalila na poslojje ter v par urah bi bilo vse razvalina. Toda Peter je imel že lezeno moč. Ubil je svoje srečo, udrušil strast in murno rekel: "Pojdimo, bratje!" Miklavž Hostnik je stisnil ustnice, da mu je pritekla kri, in kot vihar šel iz veže. Peter ni ugotvil, da bi ga pridržal in prisilil, naj tegi ljudstvu ne pove. Komaj je bil pred množico, naznamil ji je s hripavim, od sreca drhtecim glasom bosed baronove. Izmed množice se je razleglo bolestno in obupno, kakor bi kdo tisoč sreč naenkrat preobdel z mečem. Bili so to vzlikli žalosti in žolčevi, kriki zvezanih in tepenih suznejev, tuljenje vjetje zveri. Zenske so zagnale placi, otroci so se pridružili materam — bilo je, da je jočala zemlja in jokalo ozračje.

Sama od sebe se je začela truma gibati in v bobnicih sunčnih pljuskati semintja. Kakor bi zmenčena zver napenjala, verigo z zadnjem silo, da jo zdobi in potem uniči vse, kar srča, naj tudi sama izkrvavi in pogine. Klici obupu so gišili pri delavcih, jeza je treskala grozne kletvine in ust — množice se je polačala divja množica; do orožnikov so prihajale grozje, zato so poveli puške in nastavili bodila. Množica je

lja po osveti. Seme je ostal sam, da bi se oddalčel pasel nad prizrom, ki ga je povzročil zdravniku. Tedaj krikne Korta dekletom: "Ta je vsega vrok! Pogine naj!"

Kakor riss iz zasede je planila Semenu v obraz. Njeni prsti so se vdrli v njegov vrat kakor krempelji. Ovitlo se ga je koščeno telo, z zobni je grizla v njegovo lice, iz grila je prihajalo kakor grčanje ropne živali. Seme je udarjal, napenjal vse moči — ali niti ena smiesa ni popustila, vse je bilo želesno — vsa grozna blazna moč mu je zadrgnila vrat. Semen se je opotekel in padel. Takrat so z groznim vzkrikom planile nanj delavke, ki so bile tepene od njega, ki so bile zapeljevane, sramočene in mučene do smeti. Ves srd, sovraščino in osveteljnost — vse je planil ov tremutju iz njih teptnih sre — in grozna gneča — živ vrtine trupel, ki so bila zagrizena v Semenu, se je valil na tleh. Vse to je bilo dogodek trenutku.

Orožniki so prihitali — in miso vedeli, kje pomoci. Kopa trupel se je valila proti ograzi — ob globoki strugi. Orožniki so delali s kopiti puški pot med ženskami. Naenkrat grozen krik — vse je odskočilo, vse začrnilo vnočič. Dvoje trupel se je prevalilo pod ogretajo čez rob visokega zidu. Spodaj pa je zašumeno divje valovje in z helimi penama zagrnilo Semena in Korto.

Nad množico je zavladala groza. Vse je onemelo, vse se je razprnilo v temno moč. Vsak do je čutil, da se je zgordilo nekaj velikega. Pobožne ženske so se prekrizvale in molile, resni možje so zaščiljeno molčali, mladenci so govorili med seboj šepetaje. Ta dogodek je vplival tako silno, da ni nikče misil na stavko, da se ni nikdo mučil z misijo, kaj bo jutri. Vsi so se čudnega strahu zgrazali, vsi pa vendar čutili, kakor bi nepoznana silna roka snela z njih pleč težko breme.

Baron je sedel pozno v noč v pisanju. Dolgo časa po dogodku je molčal in hodil po sobi. Pred njegovimi očmi so se gibale velike mase z bledimi licem in lačnimi očmi. Gledal je pred seboj koščene roke mater, ki so dvigale proti njemu otroke ter ga z očmi polnimi solz in trpljenja prosile pomoznički. Slišal je kletve, slišal skrtanje zob — in vse to, ves jok, vse zbole in kletvine, vse proti njemu. Nikoli v življenju še ni videl obupane bude kakor nočoj. V njevi dusi se je nekaj podiral, vžigala se je majhna lučka, katera je bila doslej nezbrana. In počasi, počasi je prikipeala izpod mrtev dna v sreu —

Baron je zahteval ravnatelja. "Toraj nadzornik je mrtev?" "Gotovo. Struga je globoka, voda silno deroda, ker je ne gre ni po rakah. Truplo isčejo s svetilkami — toda v temi ne dobijo ničesar!"

"Usoda se je maščevala!" Ravnatelj in baron sta molčala zamenjajena.

"Drugega se mi zgodi?" vpraša čez nekaj časa baron.

"Morda je kdo kaj malega ranjen. Orožje se pa mi rabilo."

"O vratarju Klešmanu se trdi, da je blazni."

"Ta se mi je zdel že zadnjec napol ob pamet!"

"Pravkar ga je privadel zdravnik. Juka in vpije ter presi milosti, naj ga ne vržjo za Semenom, če da je bil podkupljen!"

"Pomočnik intrigant!"

"Odvedite ga v varnost, za druzino naj se skrbi!"

Hipna osuplost je tudi prevzela množico, da je onemela za čas. Ali to je bilo samo zato, da je izbruhnila s toliko večjo silo. Hipna je bil zdravnik obkrožen od delavcev — nobena beseda se ni več razložila — bila je gneča, pritski in krik, pravi metež divje vojne. Orožniki so prisluhili na pomoč — toda tedaj je prihitel iz poslojja kontrolor, ki je z drugimi vred opazoval, kaj se godi. Trenutek ni pomislil na nevarnost: njegov nagli temperament je tu koristil nedosežno veliko. Povedal je orožnikom, kdo da je oni, ki se ga hote polastiti — polvelje je zadonelo — nazaj — orožniki so odstopili — množica je pa vredla in gromela v grozni.

Tedaj so naenkrat grozni kriki obrnili pozornost na levo stran, kjer so bile delavke. Kakor hreščeci napaci zvoki, ki prevpijajo buenji orkester, tako so zveneli razklani kriki v hrup množic.

Krita z divje razpuščenimi lasmi, je stala prav blizu tam, kjer je bil Seme za orožniki. Videla ga je, kako je pokazal na zdravnika, slišala nekaj besedi, nakar so orožniki odšli, da ga zvežajo. Tedaj se je v Korti zbrudilo s silo blaznih vse sovraščo, krvava ze-

Baron je zopet molčal dolgo časa.

"Juri ukažite delavecem na delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarsko. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,
342 Florida St., Milwaukee, Wis.

ZENITNA PONUDBA.

46letni samec, ki ima svojo trgovino, se želi seznamiti s Slovensko čez 30 let staro, katera zna anglešči govoriti, čitati in pisati. Naslovite:

Hot Springs Junk Co.,
Bower and Magnolia Sts.
Hot Springs, Ark.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

342 Florida St., Milwaukee, Wis.

IZURJEN ŠRKOSTAVEC,

ki ume tudi splošno tiskarsko delo, se sprejme takoj v novo ustanovljeni tiskarski. Ponudbe z navedbo zahtevane plače na:

Ivan A. Kaker,

I. I. Kraszewski:

UMIRAJOČI.ZGODOVINSKI ROMAN.
(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

40

(Nadaljevanje).

— Kam boš šel?
— Ne vem, moj dragi, usoda mi bo kazala pot. — Hvala ti za vse, kar si mi dobrega izkazal.

— Komajdiant! — je vzklinal Popane. — Saj si mi plačal vse, kar sem ti storil.

Zembrinski ga je potreptal po rami, nekaj zamrimal in odšel.

Popane je še dolgo gledal in na njegovo kočijo.

Od tistega dne ni bilo več Zembrinskega v Vinčarsko predmestje. — Voznik je pripovedoval, da sta ostala Zembrinski in Jaleva, neki varšavski gostilni in pristavil, da ne ve, če sta nadaljevala pot ali ne.

Hartnach, ki je zastopal Zembrinskega, se je moral pogoditi s knezi, ker so imeli na razpolago dovolj denarja, zabejez dragočenosti so kmalo prepelejali v Bransk.

Vsi so se globoko oddahnili, ker so se iznenabili velike skrbi.

Samo Stela je bila nekako zamišljena. — Nikomur ni povedala, kaj je obljubila mlademu Garbovskemu. — Na njenem obrazu ni bilo veselja ne žalost.

Sigmunda ni bilo že dolgo časa v Bransk. — Nekoč je prišel star Garbovski k Gozdovskemu.

— Kje pa imam sina?

— Zaposten je. — Vas bo še obiskal, nikar se ne bojte. — Ali se ne veš, da se bo Steia poročila žnjim?

Gozdowski bi bil kmalo omahnil na tla.

Ko mu je starec vse pojasnil, je zajecal:

— Kako vendar? — Na kak? — Obljubila mu je in to menda zadostuje.

— Kaj bo pa z očetom, stricem in bratom?

— To je njihova stvar. — Kaj me briga. — Sigmund ji je vrjal in me je slednjie prepričal. — Zdaj se pripravlja na odločitev trenutek.

Gozdowski je možnil in začel premišljevati. — Posetva so za nekaj časa rešena. — Medtem se bo poročil knez Robert in Garbovska bosta odšla z dolgim nosom.

— Mene nič ne briga. — Jaz si umijem roke.

Stela se je o Sigismundu pogovarjala edinole z Antonijom.

— Bog ve, kdaj bo prišel? — jo je večkrat vprašala.

In nekoč ji je rekla:

— Tako je plemenit in tako obziren.

Prešlo je več dni, toda o Sigmundu ni bilo še nobenega glasu. Gospodična Antonija je celo govorila, da je tako pameten, da je zavrgel svoj nepremišljen sklep.

— Nikar ne govoril tako — ji je odvrnila kneginja. — Kar sem rekla, sem rekla. — In svojo obljubo bom izpolnila.

— To je vendar presmešno — je odvrnila Antonija — prosim te, ne pogovarjajva se več o tem.

Tako so se ponavadi končali pogovori.

Pana Sigmunda pa le ni hotelo biti. — Knez Robert je bil odpotoval po nekem važnem opravku v Varšavo. — Po Branskem so začeli govoriti, da je šel začrtan grofice Natalije. — Baje mu je že par mesecov pisarila v Bransk.

Ko se je nekoga večera vrnil Vincentovič z lova, so ga zopet začeli dražiti z Zembrinskimi.

Je zato pogledal naokoli in odvrnil:

— Čakajte, zdaj se bom pa jaz delal norca iz vas. — Zembrinski se je zopet pojavit in posestvo Podmoščan je kupil.

Po teh besedah se je vse zakrohotalo.

Omenjeno posestvo je mejilo z dveh strani na Bransk. — Zunanek neče je tekla že nad dvesto let pravda med posestniki Branska in posestniki Podmoščana. — Zadnja leta je bila pravda nekako zastala, ker niso imeli lastniki Podmoščana dovolj denarja, da bi jo vodili. — Ta pravda je veljala obe stranki že več stotisoč dolarjev.

— Če Vincentovič ne sanja — je reklo pater Serafin — bo nivoj lastnik obnovil tožbo.

Bomo že videli, kaj bo — so odgovorili drugi.

Vincentovič pa ni odgovoril.

Naslednje jutro je prišel stari Zurba z isto novico. — Povedala je, da je kupil Podmoščan nek Felicijan Zembrinski, dočim je bil načem, katerega je poznal Vincentovič, ime Leon.

— Brat, novice ti moram povedati — je reklo nekoga dne general staremu knezu.

— Kaj pa?

— Podmoščansko posestvo je bilo na dražbi prodano.

— In kdo je novi lastnik?

— Nek Zembrinski.

Starec je zdrgzel.

— Zembrinski? — Zembrinski? — Kako mu je pa ime?

— Sdi se mi, da je Felicjan — je pristavil stari Zurba, ki je bil slučajno navzoč.

— Kdo je? — Odkod je prišel? — Ali veste, morda kaj natančnejšega?

— Ne, nikdo ne ve.

Tem je bil pogovor končan.

Prešlo je teden dni. — Nekega dopoldne se je pripeljala v Bransk krasna kočija in iz nje je vstopil postaren človek, ki je rekel, da je lastnik Podmoščana in da bi rad govoril s knezem. — Knez ponavadi ni sprejemal obiskov. — S takimi stvarmi sta se bavila general ali pa Robert.

Komornik je odvedel gosta v salon ter mu naročil, da naj nekoliko počaka.

Novi sosed, ki je bil pravzaprav Leon Zembrinski, se je nekoliko izpremenil.

V gumbici je imel dva inozemska redova, hodil je visokozravnin in je imel temno kostanjeve lase. — Morda je imel tudi lasuljo, toda tega ni bilo mogoče razdeti.

Ko ga je general videl, ga je takoj vprašal, če nima nekoga srodnika istega imena, ki se je mudil pred kratkim z advokatom Hartnochom v Bransk.

Gost je povedal, da je to njegov brat Leon.

Po kratkem premislu je general sklenil, da bi bilo nazadnje vseeno dobro predstaviti ga staremu knezu.

Ko so vprašali stareca, je po kratkem premislu dovolil.

Peljali so ga v njegovo sobo, in ko ga je starec zagledal, je manoma prebledel. — Ko sta izpogovorila par navadnih fraz, sta se poslovila.

General je hotel gosta pridržati pri čaju, kar je pa odklonil.

— Vrjam — je reklo zvečer staremu generalu — da je napravil ta človek name silno neprijeten utis. — Njegov pogled je bil neprestano vprt v me.

— Saj sem videl. — Zato sem pa skrbel, da se je čimprej poslovil.

— Zembrinski — je zašepetal starec. — On se je tudi pisal Zembriski.

General ga je začuden pogledal rekoč:

— Meni se ni zdel tako strašen.

— Oči imata kakor mačka.

— Naročil bom, da ga ne smejo več pustiti v palačo.

Starec je odštel:

— Bog varuj! — Bog varuj! — Še večkrat moram govoriti žnjim. — Na vsak način ga moram popolnoma poznavati. — Zembrinski poznam kot zelo ravne plemiče. — Morda je žnjimi v sorodu? — Toda te njegove oči, njegove oči.

(Dalje prihodnjici).

Edison o izumih v prihodnjem desetletju.

Veliki izumitelj Edison meni, da se bode na polju izumov v prihodnjem desetletju storilo več kot pa zadnjih petdeset let. Ne bode dolgo trajalo in kmet bode z nitrogenom uspešnejše mogel gnijoti svoje polje kot pa doslej z navadnimi gnijili in kar je največ vredno, nitrogen se bode dobival iz zraka. Doslej so ga proizvajali le v laboratorijskih v majhnih količinah; pred kratkim pa se je ustavnilo na Norveškem podjetje, ki bo novo gnijilo spravilo v promet. Kar se tiče električne, smo še v otroški dobi. Tudi on sam je navzicle vsem uspehom pravzaprav tam kjer je bil. V prvi vrsti upa, da se mu posreči pridobivati električno energijo neposredno iz premoga ob robu rudnikov brez parnih in dinamo strojev. Seveda bo ta energija dokaj cenejša in se bode dala tudi v večje daljave napeljati. To bode povzročilo, da se sčasoma izgine iz tehike parna sila, tudi konji bodo potem nepotrebljni. Ladje bode gnale električna in sicer tako hitro, da bode mogoče prepluti Atlantsko morje v treh dneh. Ker se dandanes devet odstotkov energije, ki je pridobivamo iz premoga, izgubi v kotlih, koleusih in dinamo strojih, bode z novim prizvajanjem električne človeštvo pridobilo desetkrat več sile.

— Sicer pa mislim, da sva z istim strupenim jezikom, ki si je izmisli, že blizu.

— VSEM V SVARILO!

S spoštovanjem

Frank Jurjovec,

1801 W. 22. St., Chicago, Ill.

(16-18-11)

V uradnih krogih je bilo danes naznanjeno, da predsednik Wilson zoper resno premišljuje, kako bi se to stvar trajno решиlo.

Železnice se bo najbrže zaslalo pred sodiščem prihodnjem četrtek.

Delovanje za mir ni znamenje strahopetnosti. (Emerson).

Skrb lasti beli. (N. pr.)

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

“THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION”

za državo New York varuje pri

seljence ter jim pomaga, če so bili oslepjeni, oropani ali če so s nji

mi slabo ravnali.

Bresplačna navodila in pouk v

naturalizacijskih zadevah — kako

postati državljan Združenih dr

žav, kjer se oglašati za državljan

sklicne listine.

Sorodniki naj bi čakali dovo

didle priseljence na Ellis Island

ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTMENT

OF LABOR,

BUREAU OF INDUSTRIES

AND IMMIGRATION.

Newyorški urad:

230, 5th Ave., Room 2012.

Odperto vsak dan od devetih do

poldne do petih popoldne in ob

sredah od osme do devete ure

srečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Mor

gan Building. Odperto vsak dan

od devetih dopoldne do petih po

poldne in ob sredah od sedme do

deveta ure srečer.

Urad v Cleveland: JOHN WENZEL.

1817 East 9th St., Cleveland, Ohio.

25 in 50 centov v lokarnah ali na

ravnost od

F. AD.
RICHTER
& CO.

74-88 Washington St.
New York, N. Y.

Velika zaloga vina in žganja

Rdeče vino v sodih	75c. galon
v galonih po	\$1.00
Belo vino v sodih	\$1.00
v galonih po	\$1.25
Sod za 50 galon je zastonj; sod za 28 galon	
se mora plačati.	
Drožnik 1/2 galone za	\$11.00
Brinjevec 12 steklenic za	\$12.00
Brinjevec 4 galone (sodček) za	\$16.00